

ИЗЛОЖБА О САВРЕМЕНОМ БУГАРСКОМ СЛИКАРСТВУ

На основу уговора о међудржавној сарадњи у области културе између СФР Југославије и НР Бугарске, у Београду је приказана изложба „Савремено бугарско сликарство“ као реципроцитет за изложбу „Устанак у Србији 1941. у делима уметника“ Историјског музеја Србије, која је 1975. године одржана у Софији.

Изложбу су организовали Комитет за уметност и културу и Национална уметничка галерија из Софије и Историјски музеј Србије из Београда.

Аутор ове изложбе је хтео да избором типичних дела значајних уметника прикаже ликована кретања у Бугарској од тридесетих година XX века до данашњих дана. Наиме, од тог времена у Бугарској се рађа савремена ликовна уметност, заснована на традицијама уметничког наслеђа, са мање или више израженом декоративношћу народног стваралаштва, с једне, и постепеним увођењем неких елемената западноевропског сликарства, с друге стране.

Тако настаје „платформа естетских трагања и уметничких сагледавања, која је преко духовног континуитета генерација ушла у темеље данашњег процвата савременог бугарског сликарства“, како је то формулисао писац уводног текста у каталогу ове изложбе.

Изражујући ликовни материјал углавном хронолошким редом и групишујући дела у стилски сродне целине у потребним естетичким и колористичким ритмовима, колико год је то било могуће, аутор изложбе Костадинка Паскалева је успела да да развојну линију ликовног стваралаштва у временском периоду од око 45 година.

Тако дела Владимира Димитрова-Мајстора, Златју Бојацијева и Кирила Петрова чине увод у савремено бугарско сликарство и истовремено се укључују у европску ликовну авангарду, као што је тачно запазио З. Маркуш у своме чланку у „Борби“ од 23. септембра 1976.

Континуитет ликовног стваралаштва је постигнут преко дела групе сликара који отпочињу свој уметнички пут пре првог светског рата а настављају га после њега, полазећи од, тада још нових, постсезанских решења, да би своју пажњу усмерили на проблеме новог човека — радника и интелектуалца. Дела Бенча Обрешкова, Кирила Цонева и Ивана Ненова својим квалитетима понекад превазилазе уже, регионалне оквире, но они су на изложби заступљени новијим радовима. Други аутори ове генерације, као Илија Петров, Дечко Узунов, Стојан Сотиров, већу пажњу посвећују психолошкој обради.

Трећу групу чине сликари израсли после другог светског рата, који своје стваралаштво везују за актуелне проблеме епохе. Композиције и портрети Најдена Петкова, Калине Тасеве, Александра Петрова, Елзе Гојеве, или пејзажи Владимира Гојева, Георги Бајева, Петка Абацијева, Генка Генкова и других, најбољи су примери овога сликарства.

На крају, изложена су и дела најмлађе генерације, која тек стиче своје место, изграђује своју физиономију. Међу њима се снагом свога талента истичу Светлин Русев, затим Бисера Прахова и Љиљана Русепа, испред читавог низа младих, који се према својој афинитету и ликовној клими опредељују за одређену врсту сликарства.

Изложба је била постављена у сали за тематске изложбе Музеја револуције народа и народности Југославије, у простору који је за ову прилику био посебно опремљен, тако да су значајна дела могла бити истакнута на одговарајући начин.

Свечаном отварању изложбе присуствовао је амбасадор НР Бугарске, Стефан Петров, са члановима амбасаде, помоћник републичког секретара за културу Гвозден Јованић, велики број културних и јавних радника Србије, као и представници других земаља. Уводну реч су дали директор Историјског музеја Србије Едиб Хасанагић и заменик директора Националне уметничке галерије Костадинка Паскалева.

Изложбу је пратио технички добро и укусно опремљен каталог.

Љиљана Константиновић